

SOK-koncernen

Delårsrapport 1.1–30.6.2019

Utvecklingen i omvärlden

Resultatet för Centrallaget för Handelslagen i Finland och för hela S-gruppen påverkas betydligt av hur Finlands samhällsekonomi och särskilt den privata konsumtionen allmänt taget utvecklas. Med anledning av handelskriget, Brexit och att den ekonomiska tillväxten har avtagit har konsumenternas förtroende för den egna ekonomin försämrats. Sysselsättningen är fortsatt god trots att den starkaste tillväxten börjar vara förbi. En god sysselsättning sporrar en ökad privatkonsumtion förutsatt att konsumenternas förtroende återvänder. En upplösning på handelskriget och centralbankernas åtgärder har en avgörande roll för att få ekonomin att börja växa igen.

Finlands bruttonationalprodukt växte mindre än förväntat 2018 och stannade på 1,7 procent. Prognosen för innevarande år förväntas stanna på 1,5 procent och nästa år förväntas tillväxten återhämta sig något. Tillväxttoppen i den globala ekonomin har passerats, vilket återspeglar sig på Finlands ekonomi via minskade investeringar.

S-gruppens utveckling 1.1–30.6.2019

S-gruppen bildas av handelslagen och SOK med dotterbolag. S-gruppens momsfria detaljhandelsförsäljning under perioden januari–juni uppgick till 5 665 mn euro, vilket var en ökning med 1,0 procent från föregående år.

S-gruppens momsfria detaljhandelsförsäljning per affärsområde	Mn €	+/- % föregående år
Markethandel totalt*	3 991	+0,8
Järnhandel	71	+0,9
Trafikbutiksverksamhet och bränslehandel	833	+1,3
Varuhus- och fackhandel	134	-3,5
Resebranch- och bespisningsverksamhet*	398	+3,0
Bil- och biltillbehörshandel	220	+1,8
Lantbrukshandel	9	-23,7
Övriga	9	+31,5
S-gruppen totalt*	5 665	+1,0

*Inkluderar detaljhandelsförsäljningen i närområdena (Estland och S:t Petersburg)

Vid slutet av juni hade S-gruppen 1 841 verksamhetsställen mot den jämförbara siffran 1 836 vid motsvarande tidpunkt föregående år.

Per 30 juni 2019 fanns det 20 regionhandelslag och sex lokala handelslag.

Under januari–juni anslöt sig 34 782 nya medlemmar till de handelslag som är med i bonussystemet. Per utgången av juni var det totala medlemsantalet 2 407 987 ägarkunder. Åt ägarkunderna betalades totalt 164 miljoner euro i bonus.

Den ekonomiska utvecklingen

SOK:s verksamhet

SOK är SOK-koncernens moderföretag. SOK:s uppgift som centralhandel i S-gruppen är enligt stadgarna att främja och utveckla handelslagens och de övriga i S-gruppen ingående organisationernas verksamhet, att styra användningen av gruppens resurser och övervaka att de som helhet används effektivt samt att bevaka S-gruppens och dess olika delars intressen och övervaka verksamheten.

SOK svarar för den strategiska styrningen av S-gruppen. Dess uppgifter utgörs av kedjestyrnings-, ägarkunds- och marknadsföringstjänster samt andra grupp- och koncerttjänster som produceras för företag i S-gruppen samt av till dessa tjänster och S-gruppens övriga verksamhet ansluten utvecklingsverksamhet. Inköps- och sortimentstjänsterna är också av central betydelse för S-gruppens affärsverksamhet.

Genom sina affärsdrivande dotterbolag kan SOK bredda S-gruppens utbud av tjänster till ägarkunderna. Dessutom idkar SOK via dotterbolag markethandel samt resebranch- och bespisningsverksamhet i Estland och S:t Petersburg.

SOK-koncernens ekonomiska utveckling 1.1–30.6.2019

SOK-koncernens omsättning under tiden 1 januari–30 juni 2019 uppgick till 3 644,7 miljoner euro, en ökning med 1,7 procent från motsvarande period föregående år.

SOK-koncernens rörelsevinst var 39,8 miljoner euro (16,7 mn €). Anledningen till resultatförbättringen är till största delen den goda utvecklingen för rörelsebolagen och den effektiverade verksamheten. Den utländska affärsverksamhetens andel av omsättningen var 4,3 procent (4,8 %) eller 157 miljoner euro.

Nyckeltalen nedan beskriver SOK-koncernens finansiella läge och resultat.

SOK-koncernen	30.6.2019	30.6.2018	30.6.2017
Omsättning, mn €	3 644,7	3 581	3 449
Rörelsevinst/-förlust, mn €	39,8	16,7	-5,2
Rörelsevinst, %	1,1	0,5	-0,2
Räntabilitet på eget kapital	4,0	2,4	-0,7
Soliditet, %	19,6	37,9	36,9

SOK-koncernens operativa resultat

Genom operativt resultat uppföljs resultatet för den operativa verksamheten efter finansiella poster, utan engångsposter och IFRS-poster. Den positiva utvecklingen för det operativa resultatet beror främst på den effektiviserade markethandeln samt på att resultatet för resebransch- och bespisingverksamheten har förbättrats och utvecklingen av den allmänna verksamheten.

SOK-koncernen	30.6.2019	30.6.2018	30.6.2017
Operativt resultat, mn €	28,8	19,6	10,5

SOK-koncernens operativa omsättning och rörelseresultat per affärsområde (per segment)

SOK-koncernens operativa omsättning och rörelseresultat är uppdelade i affärsområden inom handelsverksamheten enligt den operativa uppföljningen. Dessutom följs bankverksamhetens rörelseresultat upp operativt. Skillnaden mellan det operativa rörelseresultatet och det officiella rörelseresultatet enligt IFRS utgörs av engångsposter och IFRS-poster.

	Omsättning mn €	Föränd- ring mn €	Operativt rörelse- resultat mn €	Föränd- ring mn €
Markethandel	134,1	-10,5	-2,5	+2,6
Resebransch- och bespisingverksamhet	132,4	+4,4	+11,9	-0,2
Inköps- och serviceverksamhet	3 434,8	+117,4	+9,3	+2,5
Fastighetsaffärsverksamhet	42,5	+0,5	+9,4	-0,3
Bankverksamhetens resultat			+4,7	+2,4
Interna elimineringar och övriga	-101,0	-47,7	-5,8	+1,5
SOK-koncernen totalt	3 642,8	+63,3	+27,0	+8,6

Finansiering

I och med att IFRS 16 infördes den 1 januari 2019 har koncernens räntebärande skuld ökat avsevärt. Till följd av det har kalkylscheman för ekonomiska kovenanter i anslutning till SOK-koncernens finansieringsavtal ändrats under början av året. Som ekonomiska kovenanter har i alla finansieringslimitavtal använts soliditetsgrad och nykeltalet driftsbidrag/nettoräntor beräknade utan skulder för leasingrätt. Dessutom har maximibeloppet för skulderna för leasingrätt begränsats.

SOK-koncernens finansiella läge har varit gott under första halvåret. Vid slutet av juni var SOK-koncernens räntebärande nettoskuld 923,2 miljoner euro (87,4 mn €) och skuldsättningsgraden (gearing) 157,3 procent (13,9 %). SOK-koncernens soliditetsgrad var 22,2 procent (37,8 %).

Vid slutet av juni uppgick SOK-koncernens likvida medel till 145,7 miljoner euro (159,1 mn €). Dessutom hade koncernen utnyttjade långfristiga bindande kreditlimiter på 100,0 miljoner euro (100,0 mn €) och kontolimiter på 57,0 miljoner euro (57,0 mn €).

Investeringar och realisering

SOK-koncernens anskaffning av bestående aktiva, det vill säga investeringar i anläggningstillgångar, uppgick under det första halvåret till 29,4 miljoner euro (70,9 mn €). Betydande investeringar gjordes inom förvärv av fastighetsbolag, renovering av verksamhetsställen och IT-utveckling. Realiseringen av bestående aktiva uppgick under berättelseperioden till 0,7 miljoner euro (21,6 mn €).

Personal

SOK-koncernens genomsnittliga personalstyrka, omräknad till heltidsanställda, uppgick under rapportperioden 1.1–30.6.2019 till 5 625 (1.1–30.6.2018: 5 492).

Vid utgången av juni hade SOK-koncernen 6 669 anställda, av vilka 1 643 (25 %) var anställda på SOK och 5 026 (75 %) på dotterbolagen. Vid rapportperiodens slut hade koncernen 2 111 anställda utomlands (32 %).

SOK-koncernens personalstyrka ökade med 472 personer (7,6 %) från årsskiftet. Jämfört med motsvarande period året innan ökade personalstyrkan med 158 personer (2,4 %).

Affärsområdenas utveckling

Markethandel

I markethandeln ingår affärsverksamhet som bedrivs i Estland och Ryssland. I Estland finns det fem Prismaenheter i Tallinn, två enheter i Tartu och en enhet i Narva. I S:t Petersburg finns det 14 Prismaenheter, varav den nyaste öppnades i juli.

Markethandelns omsättning uppgick till 134 miljoner euro. Omsättningen minskade med sju procent från året innan, vilket främst berodde på stängningen av enheter i S:t Petersburg. Rörelseresultatet för markethandeln var betydligt bättre än året innan. Merparten av markethandelns investeringar på 1,8 miljoner euro utgjordes av ersättande investeringar i inventarier.

Resebransch- och bespisningsverksamhet

Resebransch- och bespisningsverksamheten i SOK-koncernen bedrivs av Sokotel Oy i Finland, AS Sokotel i Estland och OOO Sokotel i Ryssland.

Tillväxten inom turismen fortsatte vara stark i Finland och i Ryssland under början av år 2019. I Estland var efterfrågan på fjolårets nivå.

Sokotel Oy:s omsättning ökade med 4,3 procent från motsvarande tidpunkt föregående år. Utvecklingen av efterfrågan inom resebransch- och bespisningsverksamheten var fortsatt positiv under första halvåret, vilket förväntas fortsätta även under andra halvåret. Sokotel Oy:s rörelseresultat ökade med 6,4 procent från motsvarande tidpunkt föregående år tack vare omsättningsutvecklingen.

AS Sokotels omsättning var nästan på samma nivå som föregående år. Efterfrågan på marknaden har minskat till följd av det minskade antalet finländska resenärer. Rörelseresultatet var sämre än året innan till följd av ökade kostnader.

OOO Sokotels omsättning i euro var på samma nivå som i fjol, men ökade i rubel med 1,7 procent. I S:t Petersburg har efterfrågan ökat. OOO Sokotels rörelseresultat stannade 21 procent under fjolårets nivå i och med den försvagade rubelkursen, ett svagt första kvartal och ökade hyror.

Resebransch- och bespisningsverksamheten gjorde investeringar för 7,5 miljoner euro under första halvåret 2019, främst i förnyelse av enheterna. Av investeringarna riktades cirka 7,3 miljoner euro till Finland och 0,2 miljoner euro till närområdena.

Inköps- och serviceverksamhet

I inköps- och serviceverksamheten ingår inköpstjänster för daglig- och bruksvaror som produceras av SOK:s inköpsfunktioner, logistik tjänster som produceras av Inex Partners Oy, inköps- och logistik tjänster för hotell-, restaurang- och cateringbranschen som produceras av Meira Nova Oy samt av de övriga tjänsterna som SOK-koncernen producerar främst för enheter inom S-gruppen. Den omsättning som uppkommer genom övriga tjänster producerade till enheter i S-gruppen består bland annat av kedjeavgifter och av intäkter från förvaltningstjänster.

Inköps- och serviceverksamhetens omsättning uppgick till 3 433,8 miljoner euro. Omsättningen ökade något jämfört med föregående år. Inköps- och serviceverksamhetens resultat uppgick till 8,4 miljoner euro, vilket var bättre än året innan.

Inköps- och serviceverksamhetens investeringar uppgick under första halvåret 2019 till totalt 14 miljoner euro. Investeringarna allokerades främst till anskaffning av informationssystem.

Fastighetsaffärsverksamhet

Fastighetsaffärsverksamhetens omsättning består av intäkter av hyror och fastighetsservice vid fastigheter ägda av SOK-koncernen. Fastighetsaffärsverksamheten nådde en omsättning på 43 miljoner euro, en minskning med 2 procent från föregående år. Fastighetsaffärsverksamhetens rörelseresultat var positivt och på samma nivå som föregående år.

Fastighetsaffärsverksamhetens investeringar under första halvåret 2019 uppgick till 6 miljoner euro. Den största enskilda investeringen i en fastighet var fastigheten Valtakulma och terminalen för flytande bränsle.

Intresse- och samföretagens utveckling

Bland SOK-koncernens affärsdrivande intresseföretag är S-Banken Ab, som bedriver bankverksamhet, det mest betydande.

S-Bankens balans bibehölls på samma nivå jämfört med för ett år sedan. Inlåningen ökade med 10,0 procent från föregående år och var 5,8 miljarder euro vid slutet av juni (5,2 md €). Utlåningen ökade med 14,4 procent och var 4,5 miljarder euro vid utgången av juni (3,9 md €). S-Banken-koncernens kapitaltäckning var 16,4 procent (15,9 %). Vid slutet av juni uppgick S-Bankens rörelseresultat till 16,0 miljoner euro (9,3 mn €). Den IFRS-korrigerade andelen av räkenskapsperiodens resultat som motsvarar SOK-koncernens ägarandel (37,5 %) uppgick till 4,7 miljoner euro.

Under det första halvåret nådde bränsleanskaffningsbolaget North European Oil Trade-koncernen en omsättning på cirka 2 595 miljoner euro.

Omsättningsökningen från föregående år var 0,1 procent, som ett resultat av ändringarna i det globala marknadspriset på olja.

Volymen för koncernens verksamhet ligger på en likadan nivå som föregående år. SOK har en ägarandel på 50,77 procent av North European Oil Trade Oy. På grund av det på aktionärsavtalet baserade delade bestämmandeinflytandet behandlas bolaget med kapitalandelsmetoden som ett samföretag.

Utöver S-Banken och North European Oil Trade Oy har SOK-koncernen ett antal andra intresse- och samföretag, bland annat Kauppakeskus Mylly Oy i Reso samt det samnordiska inköpskonsortiet Coop Trading A/S.

Intresse- och samföretagen bidrog till SOK-koncernens resultat med totalt 6,8 miljoner euro (4,7 mn €).

Förändringar i koncernens struktur

Suomen Spar Oy fusionerades med moderbolaget SOK i mars. I juni köpte SOK Fashion Retail's aktier av HOK-Elanto.

Förvaltning och framtidsutsikter

Förvaltning och förändringar i förvaltningen

Taavi Heikkilä är styrelseordförande i SOK under 2019. Förutom koncernchefen består styrelsen år 2019 av verkställande direktören Hannu Krook, verkställande direktören Kim Biskop, verkställande direktören Juha Kivelä, verkställande direktören Veli-Matti Liimatainen, verkställande direktören Olli Vormisto och som nya ledamöter verkställande direktören Kimmo Simberg, professor Rita Järventie-Thesleff samt verkställande direktören Nermin Hairedin. Verkställande direktör Hannu Krook är vice styrelseordförande.

I april 2019 återvaldes teologie doktor Matti Pikkarainen till ordförande för SOK:s förvaltningsråd. Advokat Timo Santavuo valdes till ny vice ordförande och verkställande direktör Tapio Kankaanpää valdes till ny andre vice ordförande.

Revisor under räkenskapsperioden 2019 är CGR-revisionssamfundet KPMG Oy Ab, med Jukka Rajala, CGR, som huvudsvarig revisor.

Vid ledningen av SOK-koncernen och S-gruppen har SOK:s koncernchef biståtts av SOK:s koncernledningsgrupp. År 2019 består koncernledningsgruppen av koncernchefens ställföreträdare, fältdirektör Arttu Laine med ansvar för kedjestyrningen, upphandlingen och logistiken i S-gruppens affärsverksamhet, CFO Jorma Vehviläinen, direktör med ansvar för ekonomi och administration, direktör Susa Nikula med ansvar för personalfunktionerna, direktör Sebastian Nyström, med ansvar för strategifunktionerna, direktör Jari Annala med ansvar för SOK:s affärsverksamhet samt direktör Veli-Pekka Ääri med ansvar för kommunikation och digitala tjänster. Direktören för juridiska ärenden Seppo Kuitunen är koncernledningsgruppens sekreterare.

Risker och osäkerhetsfaktorer inom den närmaste framtiden

S-gruppen har riskhanteringsprinciper och SOK-koncernens riskhanteringspolicy vilka fastställts av SOK:s styrelse. Riskhanteringspolicyen innehåller en beskrivning av syftet, målen, de viktigaste genomförandesätten och ansvarsområdena för riskhanteringen. I SOK-koncernen är riskhantering en kontinuerlig process inom alla delar av ledningsprocessen. Risker analyseras på ett övergripande sätt med beaktande av strategiska, ekonomiska och operativa risker samt skaderisker. Genom riskhanteringsrutiner strävar SOK och dess dotterbolag efter att förutse och hantera riskfaktorer som påverkar uppnåendet av målen samt att utnyttja möjligheter med riskerna vid affärsverksamheten.

SOK:s koncernledningsgrupp granskar varje år S-gruppens strategiska risker på kort (3 år) och lång (10 år) sikt och SOK:s styrelse fastställer riskerna. S-gruppens viktigaste risker och osäkerhetsfaktorer på kort sikt anknyter till säkrandet av dagligvaruhandelns konkurrenskraft och bruksvaruhandelns resultat i handelsbranschen förändring och det allt hårdare konkurrensklimatet. S-gruppen har flera aktiva utvecklingsprojekt inom bland annat verksamhetsstyrning, logistik och kvalitetsutveckling. Genom att genomföra projekten på ett framgångsrikt sätt kan S-gruppen säkerställa en effektiv värdekedja och kundnöjdhet i

framtiden. De mest betydande riskerna på lång sikt är följande: realisering av de förändringskrafter som är relevanta för S-gruppen, bland annat digitaliseringen och den teknologiska utvecklingen, arbetskraft och kompetens, befolkningskoncentration och förändringar i konsumtionsbeteendet. Det är viktigt för S-gruppen att på ett framgångsrikt sätt kunna reagera på dessa förändringar och utnyttja möjligheterna så att gruppen kan säkerställa sin konkurrenskraft i framtiden.

SOK-koncernens finansiering och hantering av finansiella risker har koncentrerats till SOK:s finansienhet. Koncernen har en av SOK:s styrelse fastställd ekonomi- och finansieringspolicy som fastställer principerna för hantering av finansiella risker och de tillåtna maximibeloppen för finansiella risker. Dessutom har styrelsen fastställt numeriska mål för de olika finansiella sektorerna för att i alla lägen säkerställa en tillräcklig, balanserad och fördelaktig finansiering. Hanteringen av finansiella risker beskrivs närmare i noter till koncernboksutlåtet.

Ansvarstagande

Ansvarstagandet i S-gruppen gäller alla affärsområden, och det leds på gruppnivå. SOK:s enhet för ansvarstagande ansvarar för den strategiska utvecklingen, styrningen och rapporteringen om ansvarstagandet på S-gruppens nivå. Enheten är en del av SOK Kenttäryhmä, som inbegriper S-gruppens samtliga affärsområden och anskaffnings- och logistikbolag.

År början av 2019 fortsatte vi S-gruppens ansvarsprogram Det bästa landet att bo i. Programmet har fyra teman: för samhällets bästa, klimatförändringar och cirkulär ekonomi, etisk verksamhetskultur och mänskliga rättigheter samt välbefinnande och hälsa. Innehållet består av hundra ansvarsfulla åtgärder.

S-gruppen har förbundit sig att genom flera olika åtaganden främja målen för det samhälleligt viktiga åtagandet för hållbar utveckling ”En målbild för Finland 2050”. Finlands kommission för hållbar utveckling belönade i maj S-gruppen som årets mest inflytelserika aktör inom hållbar utveckling i Finland. S-gruppen har för att motarbeta klimatförändringen förbundit sig till vetenskapsbaserade mål för minskning av utsläppen samt till att följa upp de utsatta målen.

Som en del av verkställandet av S-gruppens riktlinjer för plast har plastflaskor för saftkoncentrat för S-gruppens egna märken Xtra och Rainbow försetts med pant. S-gruppen vill på detta sätt öka återvinningen av plast och fördelarna för miljön.

S-gruppen har tagit fram ett nytt undersökningskoncept, Radikal transparens, för att identifiera orsaker till riskerna för de mänskliga rättigheterna i anskaffningskedjor. Den första pilotutredningen inom undersökningsmodellen gjordes i Foggia i södra Italien under tomatkörden 2018. Som vidare åtgärd för utredningen har S-gruppen anslutit sig till ETIs (Ethical Trading Initiative) arbetsgrupp för italienska tomater. Arbetsgruppens mål är att påverka problem i anslutning till tomatproduktionen i Italien.

S-gruppen medverkar också i organisationernas och företagens gemensamma kampanj #ykkösketju. Kampanjens mål att få med en lag om företags ansvar att visa tillbörlig aktsamhet vad gäller mänskliga rättigheter i regeringsprogrammet uppfylldes i och med det nya regeringsprogrammet.

Som en del av ansvarstagandet övergår S-gruppen som första finländska aktör inom handel till att använda endast ansvarsfullt producerad bomull till sina egna varumärken och i produkter som gruppen själv importerar. Beslutet gäller kläder och hemtextilier av de egna märkena i alla Prisma-varuhus, S-market-affärer, Sokos-varuhus, Kodin Terra samt Sale- och Alepa-affärer.

S-gruppens kedjor var igen mycket framgångsrika i Sustainable Brand Index, Nordens största varumärkesundersökning med fokus på hållbar utveckling. Finländska konsumenter anser att S-market är den mest ansvarsfulla matvaruaffären och Prisma den näst mest ansvarsfulla. Kedjorna klarade sig också bra i den gemensamma jämförelsen av alla konsumentvarumärken, där S-market var tredje och Prisma fjärde. Även Sokos hotellen och S-Banken ansågs vara de mest ansvarsfulla inom sina branscher.

Resultaten och målen för ansvarsarbetet inom S-gruppen beskrivs närmare i års- och ansvarsrapporten, som publiceras på www.s-ryhma.fi i mars 2019.

I samband med utformandet av ansvarsprogrammet Bästa landet att bo i har väsentliga ansvarsteman identifierats. Risker och möjligheter i anslutning till dem samt förändringar i verksamhetsmiljön bedöms årligen. Riskerna analyseras med tanke på reglering, fysisk omvärld, förändringar i konsumenternas beteende och anseenderisker. De viktigaste riskerna som gäller ansvarsfullheten rör mänskliga rättigheter och klimataspekter. Inom S-gruppen har det identifierats och bedömts vilka eventuella risker som rör mänskliga rättigheter gruppens verksamhet kan medföra och bestämts åtgärder för att minimera dessa risker. Dessutom har S-gruppen identifierat de klimatrisker som kan ha betydande ekonomiska konsekvenser för gruppens verksamhet, om riskerna realiseras. S-gruppen hanterar risker genom de mål och åtgärder som ingår i ansvarsprogrammet.

Utsikter för andra halvåret 2019

Den globala ekonomin och Finlands ekonomi har passerat sin konjunkturtopp. Trots att sysselsättningsläget fortsättningsvis är bra har konsumenternas förtroende minskat, vilket medför utmaningar för en fortsatt god försäljningsutveckling.

Förväntningarna på efterfrågan inom resebransch- och bespisningsverksamheten är positiva för andra halvåret. I Finland stärker EU-ordförandeskapet och en bra totalefterfrågan utsikten. Resultatet förutspås ligga på föregående års nivå, även om det kommer att belastas av hotellens planerliga förnyelseprojekt.

Enligt prognoserna kommer den ryska ekonomin att fortsätta växa under innevarande år. Turistströmmarna i Sankt Petersburgs-regionen förväntas öka något under andra halvåret jämfört med förra året. Resultatet förutspås ligga på föregående års nivå.

I Estland är situationen när det gäller efterfrågan och konkurrens inom resebransch- och bespisningsverksamheten fortsättningsvis en utmaning. Estlands beslut om alkoholbeskattning förutspås öka efterfrågan något. Kraftigt ökade kostnader kommer dock att belasta resultatet.

Expanderingen av markethandelns verksamhet fortsätter när den första enheten i storleksklassen supermarket öppnas i Estland i augusti. Målet är också att öppna nya enheter i S:t Petersburg ännu detta år. Markethandeln förväntas förbättra sitt resultat från föregående år.

SOK-koncernens operativa rörelseresultat för 2019 med beaktande av samtliga affärsområden förväntas vara positivt och bättre än föregående år.

Helsingfors 22 augusti 2019

CENTRALLAGET FÖR
HANDESLAGEN I FINLAND

Styrelsen

Delårsrapport

Koncernens resultaträkning, IFRS

Mn €	1.1.–30.6.2019	1.1.–30.6.2018
Omsättning	3 644,7	3 581,4
Övriga rörelseintäkter	1,6	1,2
Material och tjänster	-3 255,4	-3 220,6
Kostnader för anställningsförmåner	-133,2	-122,6
Avskrivningar och nedskrivningar	-84,9	-32,5
Övriga rörelsekostnader	-139,2	-194,2
Andel av resultatet i intressebolag och joint ventures (+/-)	6,3	4,0
Rörelsevinst / förlust	39,8	16,7
Finansiella intäkter och kostnader (+/-)	-16,2	-3,1
Andel av resultatet i intressebolag och joint ventures (+/-)	0,5	0,7
Resultat före skatter	24,1	14,3
Inkomstskatt (+/-)	0,0	-1,5
Periodens resultat	24,2	12,8
Uppdelat på:		
Moderkooperativs ägare	24,2	13,3
Innehav utan bestämmande inflytande	0,0	-0,5
	24,2	12,8

Totalresultat

Mn €	1.1.–30.6.2019	1.1.–30.6.2018
Periodens resultat	24,2	12,8
Poster i övrigt totalresultat:		
Poster som kan omklassificeras till resultatet		
Omräkningsdifferenser	5,4	-3,8
Kursdifferenser av lån till utländska dotterbolagen som har klassificerats som investeringar	0,6	-0,3
Kassaflödessäkringar	-0,3	0,4
Andel av övrigt totalresultat i intressebolag och joint ventures	1,9	0,5
Poster i övrigt totalresultat efter skatter	7,7	-3,2
Periodens totalresultat	31,9	9,5
Räkenskapsperiodens totalresultat uppdelat på:		
Moderkooperativs ägare	31,9	10,0
Innehav utan bestämmande inflytande	0,0	-0,5
	31,9	9,5

Koncernbalansräkning, IFRS

Mn €	30.6.2019	31.12.2018
TILLGÅNGAR		
Långfristiga tillgångar		
Materiella tillgångar	1 146,1	353,4
Placeringsfastigheter	22,4	24,1
Immateriella tillgångar	115,3	82,7
Andelar av intressebolag och joint ventures	198,5	196,6
Långfristiga finansiella tillgångar	72,5	72,4
Latenta skattefordringar	32,4	18,0
Långfristiga tillgångar totalt	1 587,1	747,2
Kortfristiga tillgångar		
Omsättningstillgångar	196,5	160,8
Kundfordringar och övriga kortfristiga räntefria fordringar	691,9	650,0
Kortfristiga räntebärande fordringar	58,5	0,0
Likvida medel	87,3	172,4
Kortfristiga tillgångar totalt	1 034,1	983,1
Tillgångar totalt	2 621,2	1 730,3
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Eget kapital		
Andelskapital	172,0	172,0
Bundna fonder	19,2	15,9
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	21,5	21,5
Ackumulerade vinstmedel	373,5	450,9
Eget kapital som tillhör ägarna i moderkooperativ totalt	586,2	660,3
Innehav utan bestämmande inflytande	0,8	0,4
Eget kapital totalt	587,0	660,7
Långfristiga skulder		
Långfristiga räntebärande skulder	929,8	137,2
Långfristiga räntefria skulder	36,4	36,3
Reserveringar	7,1	6,8
Latenta skatteskulder	10,5	12,1
Långfristigt främmande kapital totalt	983,8	192,3
Kortfristiga skulder		
Kortfristiga räntebärande skulder	108,9	38,3
Kortfristiga räntefria skulder	163,1	144,9
Skulder till leverantörer	778,2	693,3
Reserveringar	0,1	0,6
Räkenskapsperiodens skatteskuld	0,0	0,1
Kortfristigt främmande kapital totalt	1 050,4	877,3
Eget kapital och skulder totalt	2 621,2	1 730,3

Koncernens kassaflödesanalys, IFRS

Mn €	Referens	1.1.–30.6.2019	1.1.–30.6.2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Rörelsevinst/ förlust		39,8	16,7
Ej kassaflödespåverkande poster	(1)	79,2	2,4
Förändringar i rörelsekapital	(2)	-1,4	-11,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten före finansiella poster och skatter		117,6	7,3
Ökning (-) / minskning (+) av kortfristiga fordringar		-47,5	0,3
Erlagda räntor och övriga finansiella kostnader		0,0	0,0
Ränteintäkter och övriga finansiella intäkter		0,1	0,1
Erhållna utdelningar av den löpande verksamheten		0,9	0,1
Betalda direkta skatter		-1,2	-3,4
Kassaflöde från den löpande verksamheten		69,9	4,4
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förvärvade aktier i dotterbolag med avdrag för erhållna likvida medel			-47,0
Avyttrade aktier i dotterbolag med avdrag för tillstånd likvida medel			14,3
Investeringar i aktier och andelar		-0,1	0,0
Investeringar i materiella tillgångar		-16,6	-5,1
Investeringar i immateriella tillgångar		-12,7	-10,8
Avyttringar av övriga anläggningstillgångar			12,8
Erhållna utdelningar av investeringar		3,2	1,7
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-26,2	-34,1
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Återbetalning av långfristiga lån			-0,7
Förändring av kortfristiga lån, ökning (+) / minskning (-)		-102,2	16,0
Förändring av långfristiga fordringar, ökning (-) / minskning (+)			30,2
Betalda räntor		-2,4	-0,6
Erhållna räntor		3,1	0,1
Erlagda räntor på andelskapital och tilläggsandelskapital		-27,5	-16,6
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-129,0	28,4
Förändring av likvida medel, minskning		-85,3	-1,3
Likvida medel vid årets början		172,6	121,2
Kursdifferenser		1,7	-0,7
Förändring av likvida medel, minskning		-87,0	-1,3
Likvida medel vid periodens slut		87,3	119,2
Ej kassaflödespåverkande poster			
Vinst (-) och förlust (+) på försäljning av bestående aktiva		-0,9	0,5
Avskrivningar och nedskrivningar		84,9	32,5
Övriga intäkter och utgifter som inte medför betalning		-83,1	-30,5
		0,9	2,4
Förändringar i rörelsekapital			
Förändring i rörelsefordringar		-44,1	12,6
Förändring i omsättningstillgångar		-35,7	23,4
Förändring i kortfristiga räntefria skulder		78,4	-49,4
		-1,4	-13,4

Beräkning av förändringar i koncernens eget kapital, IFRS

Mn €	Eget kapital som tillhör ägarna i moderkooperativ								
	Andelskapital	Fonden för gängse värde	Andra bundna fonder	Fonden för inbetalt fritt eget kapital	Omräkningsdifferenser	Akkumulerade vinstmedel	Totalt	Andel av ägare utan bestämmande inflytande	Eget kapital totalt
Eget kapital									
01.01.2018	172,0	2,9	18,5	4,4	-13,4	446,5	631,0	2,0	633,0
Totalresultat		-5,6			-7,8	50,3	36,9	-1,5	35,4
Tillägg till andelskapitalet	0,0			17,1		-12,8	4,3		4,3
Ränta på de insatser som handelslagen						-16,6	-16,6		-16,6
Övriga ändringar			0,0			4,6	4,6	0,0	4,5
31.12.2018	172,0	-2,7	18,5	21,5	-21,2	472,1	660,3	0,4	660,7
Förändring i principerna för upprättande IFRS 16 ¹⁾						-65,1	-65,1		-65,1
01.01.2019	172,0	-2,7	18,5	21,5	-21,2	407,0	595,2	0,4	595,6
Totalresultat		1,6			5,4	24,2	31,2	0,0	31,2
Ränta på de insatser som handelslagen						-27,5	-27,5		-27,5
Övriga ändringar			1,7			-14,4	-12,7	0,4	-12,3
30.06.2019	172,0	-1,0	20,2	21,5	-15,8	389,3	586,2	0,8	587,0

1) Koncernen har infört IFRS 16 genom retroaktiv tillämpning av standarden för leasingavtal.

Principerna för upprättande av delårsrapporten

Delårsrapporten har upprättats enligt standarden IAS 34 Delårsrapporter. Delårsrapporten har upprättats enligt internationella bokslutsstandarder (International Financial Reporting Standards, IFRS) som godkänts för tillämpning i Europeiska unionen. Vid upprättandet av delårsrapporten har man följt IAS- och IFRS-standarderna samt SIC- och IFRIC-tolkningarna som gällde 30.6.2019.

Delårsrapporten har upprättats enligt samma principer som gällde för upprättandet av bokslutet för 2018 med undantag för ändringarna i IAS/IFRS-standarderna och tolkningarna av dessa som trädde i kraft 1.1.2019

Koncernen har den 1 januari 2019 infört den nya standarden IFRS 16 Leasingavtal. Uppgifterna för jämförelseperioden 2018 har inte justerats Till följd av att nästan alla leasingavtal har antecknats i balansen har bestående aktiva ökat med 788 miljoner euro och de räntebärande skulderna ökat med 810 miljoner euro jämfört med situationen per 30.6.2019. Till följd av allokeringen av leasingkostnader i avskrivningar och räntekostnader har införandet av standarden på motsvarande sätt förbättrat rörelsevinsten men ökat finansieringskostnaderna. Effekten av införandet av standarden på översiktsperiodens resultat var +2 miljoner euro. När det gäller nyckeltalen har standarden försämrat avkastningsprocenten för investerat kapital, Gearing-procenten och soliditetsgraden. Införandet av standarden har inte haft någon väsentlig inverkan på avkastningsprocenten på eget kapital. När det gäller

koncernens kassaflödeskalkyl förbättrar IFRS 16 affärsverksamhetens kassaflöde och försämrar kassaflödet för finansieringen. IFRS 16 har ingen betydelse för nettoändringen i penningmedel. Effekterna av införandet av IFRS 16 den 1 januari 2019 har rapporterats i bokslutet för 2018.

I eurobelopp hänför sig största delen av leasingarrangemangen till fastigheter. SOK-koncernen utnyttjar lättnadsregeln i IFRS 16 som gör det möjligt att låta bli att redovisa posten nyttjanderättstillgångar och motsvarande leasingsskuld för sådana egendomsposter vars leasingperiod är 12 månader eller mindre eller tillgångar av lågt värde.

Alla beloppsangivelser i tabellerna i delårsrapporten är avrundade, och summan av de enskilda beloppen kan därför avvika från totalbeloppet som anges. Nyckeltalen är beräknade med exakta värden. Om annat inte nämnts, har man i delårsrapportens textsektion med de i parentes nämnda eurobeloppen ur resultaträkningen hänvisat till de motsvarande siffrorna för jämförelseperioden och med siffrorna ur balansräkningen till bokslutet för föregående år.

Upprättandet av delårsrapporten enligt IFRS-standarderna kräver värderingar och överväganden vid tillämpningen av redovisningsprinciperna. Värderingarna bygger på bästa möjliga bedömning vid rapporteringstidpunkten, men det är möjligt att utfallen avviker från de värderingar som har använts.

Delårsrapporten är oreviderad.

Verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder

Mn €	Finansiella tillgångar och skulder som ska upptas resultat-påverkande till verkligt värde	Derivat som omfattas av säkrings-redovisning	Finansiella tillgångar och skulder upptagna till periodiserad anskaffnings-utgift	Bokföringsvärde 06.2019	Verkligt värde 06.2019
Finansiella tillgångar					
Långfristiga finansiella tillgångar	3,2	0,0	33,1	36,2	42,54
Aktier och andelar	3,2			3,2	3,2
Lånefordringar			30,6	30,6	37,0
Räntefria lånefordringar			2,5	2,5	2,3
Kundfordringar				0,0	0,0
Kundfordringar och övriga kortfristiga räntefria fordringar	0,5	0,3	658,6	659,4	659,8
Kundfordringar			584,0	584,0	584,0
Ovriga räntefria fordringar			72,2	72,2	72,5
Finansiella posters resultatregleringar			2,4	2,4	2,4
Derivat tillgångar	0,5	0,3		0,8	0,8
Penningmarknadsplaceringar	5,0	0,0	53,5	58,5	58,6
Likvida medel	0,0	0,0	87,3	87,3	87,4
Finansiella tillgångar totalt	8,7	0,3	832,4	841,4	848,3
Finansiella skulder					
Räntepliktiga långfristiga skulder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skulder till leverantörer			0,0	0,0	0,0
Räntefria långfristiga skulder	0,0	0,0	30,7	30,7	30,7
Kassaräkningsservice			30,3	30,3	30,3
Övriga räntefria skulder			0,4	0,4	0,4
Räntefria kortfristiga skulder	0,6	0,1	0,0	0,8	0,8
Finansiella posters resultatregleringar			0,0	0,0	0,0
Derivatskulder	0,6	0,1		0,8	0,8
Skulder till leverantörer			778,2	778,2	778,2
Finansiella skulder totalt	0,6	0,1	808,9	809,7	809,7

Hierarki för verkligt värde

Mn €	Verkligt värde 06.2019	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Tillgångar värderade till verkligt värde				
Långfristiga finansiella tillgångar				
Aktier och andelar	3,2			3,2
Övriga kortfristiga räntefria fordringar				
Derivatillgångar	0,8	0,5	0,3	
Kortfristiga räntebärande fordringar				
Lånefordringar	5,0	5,0		
Totalt	9,0	5,5	0,3	3,2
Skulder värderade till verkligt värde				
Räntefria kortfristiga skulder				
Derivatskulder	0,8	0,5	0,3	
Totalt	0,8	0,5	0,3	0,0

Den nivå i hierarkin för verkliga värden där värderingen till verkligt värde kategoriseras i sin helhet har bestämts med grund i den lägsta nivå indata som är signifikant för värderingen till verkligt värde i sin helhet. Bedömningen av indatas signifikans har gjorts med beaktande av värderingen till verkligt värde i sin helhet. Tidpunkterna för överföring mellan nivåerna i hierarkin för verkliga värden fastställs enligt slutet av rapporteringsperioden.

Verkliga värden på nivå 1 i hierarkin bygger på noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar och skulder. Som priskälla vid fastställande av verkligt värde för dessa instrument har koncernen använt Nasdaq OMX Stockholm värderingar.

Verkliga värden för instrument på nivå 2 bygger i betydande grad på andra indata än de noterade priser som ingår i nivå 1, som är observerbara för tillgången eller skulden antingen direkt eller indirekt. Vid fastställande av verkligt värde för dessa instrument

använder koncernen allmänt godkända värderingsmodeller vars indata i betydande grad bygger på observerbara marknadsdata.

Verkliga värden för instrument på nivå 3 bygger på indata för tillgången eller skulden i fråga, som inte bygger på observerbara marknadsdata.

Andelarna i Finlands Kreditandelslag är presenterad på nivå 3 på grund av den inexakta uppskattningen av det verkliga värdet. Andelarnas verkliga värde 1,5 miljoner (2018: 1,5 miljoner) är grundat på Finlands Kreditandelslags preliminära plan för utdelning av medel. Utom de ovan nämnda finns på nivå 3 icke noterade aktier 1,6 miljoner (2018: 1,8 miljoner), vars verkliga värde inte kan bestämmas. Icke noterade aktier och andelar redovisade på nivå 3 realiserades år 2019 till ett anskaffningskostnadsvärde av 0,2 miljoner euro.

Förändringar i nivå 3 som återkommande värderas till verkliga värde i balansräkning

Mn €	30.06.2019
Ingående saldo 1.1	3,4
Inköp	0,1
Försäljningar	-0,3
Nedskrivningar i resultaträkningen	-0,1
Ändringar i verkligt värde upptagna i resultaträkningen	0,0
Utgående saldo 31.12	3,1

Hierarki för verkligt värde

Mn €	Gångse värde 2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Tillgångar värderade till verkligt värde				
Långfristiga finansiella tillgångar				
Aktier och andelar	3,3			3,3
Övriga kortfristiga räntefria fordringar				
Derivatillgångar	2,9	2,8	0,1	
Totalt	6,2	2,8	0,1	3,3
Skulder värderade till verkligt värde				
Räntefria kortfristiga skulder				
Derivatskulder	3,9	2,8	1,1	
Totalt	3,9	2,8	1,1	0,0

Förändringar i nivå 3 som återkommande värderas till verkliga värde i balansräkning

Mn €	2018
Ingående saldo 1.1	3,0
Inköp	0,3
Försäljningar	0,1
Nedskrivningar i resultaträkningen	-0,1
Ändringar i verkligt värde upptagna i resultaträkningen	0,3
Utgående saldo 31.12	3,6

Segmentinformation 30.6.2019

SOK-koncernen tillämpar standarden IFRS 8 i rapporteringen av segmenten. För den högsta ledningens rapportering är SOK-koncernensaffärsverksamhet uppdelad i sju affärssegment. Segmentuppdelningen bygger på uppdelningen enligt branscher.

I redovisningen av operativtresultatet används värderingar enligt bestämmelserna i den finländska lagstiftningen. Tillgångar hänförs till och rapporteras inte i SOK-koncernens operativa rapportering med undantag för rörelsekapital.

Mn €	Markethandel	Reserbransch- och bespisningsverksamhet	Inköps- och serviceverksamhet	Fastighetsaffärs verksamhet	Bank- verksamhet	Interna eliminerings och övriga	Operativa rapportering totalt
Omsättning	134,1	132,4	3 434,8	42,5		-101,0	3 642,8
Rörelseresultat	-2,5	11,9	9,3	9,4	4,7	-5,8	27,0
Investeringar	1,8	7,5	13,5	6,2		0,4	29,4
Avyttringar	0,0	0,0	0,7				0,8
Omsättningens avstämning							
Rapporterad omsättning enligt operativ redovisning				3 642,8			
Elimineringar				1,9			
Omsättning IFRS				3 644,7			
Resultatets avstämning							
De rapporterade segmentens rörelseresultat				27,0			
Poster som inte ingår i SOK-koncernens rörelseresultat:							
Finansiella intäkter och kostnader (FAS)				1,8			
De rapporterade segmentens rörelseresultat				28,8			
De rapporterade segmentens rörelseresultat				28,8			
Anläggningstillgångars försäljningsvinster och -förluster				0,6			
Övriga rörelseintäkter och -kostnader, samt övriga poster				0,6			
Värderingsvinster och -förluster på derivat				0,0			
Nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar				0,0			
IFRS justeringar				-5,9			
Periodens resultat före skatter IFRS				24,1			
Tilläggsuppgifter på koncernnivå, externa intäkter							
Försäljning till S-gruppen				3 180,3			
Övrig säljningen i Finland				304,4			
Utlandet				158,1			
Omsättning totalt				3 642,8			
Markethandel				134,1			
Reserbransch- och bespisningsverksamhet				132,4			
Inköps- och serviceverksamhet och andra				3 333,8			
Fastighetsaffärs verksamhet				42,5			
Omsättning totalt				3 642,8			
Tilläggsuppgifter på koncernnivå, anläggningstillgångar							
Finland				1 233,5			
Utlandet				50,3			
Anläggningstillgångar totalt				1 283,8			

Segmentti-informaatio 30.6.2018

SOK-koncernen tillämpar standarden IFRS 8 i rapporteringen av segmenten. För den högsta ledningens rapportering är SOK-koncernensaffärsverksamhet uppdelad i sju affärssegment. Segmentuppdelningen bygger på uppdelningen enligt branscher.

I redovisningen av operativtresultatet används värderingar enligt bestämmelserna i den finländska lagstiftningen. Tillgångar hänförs till och rapporteras inte i SOK-koncernens operativa rapportering med undantag för rörelsekapital.

Mn €	Markethandel	Reserbransch- och bespisningsverksamhet	Inköps- och serviceverksamhet	Fastighetsaffärs verksamhet	Bank-verksamhet	Interna eliminerings och övriga	Operativa rapportering totalt
Omsättning	144,6	128,0	3 317,4	43,0	0,0	-53,3	3 579,5
Rörelseresultat	-5,1	12,1	6,8	9,7	2,3	7,3	18,4
Investeringar	0,8	4,4	12,6	53,0			70,9
Avyttringar	0,1	0,0	0,2	21,3			21,5
Omsättningens avstämning							
Rapporterad omsättning enligt operativ redovisning				3 579,5			
Elimineringar				1,9			
Omsättning IFRS				3 581,4			
Resultatets avstämning							
De rapporterade segmentens rörelseresultat				18,4			
Poster som inte ingår i SOK-koncernens rörelseresultat:							
Finansiella intäkter och kostnader (FAS)				1,2			
De rapporterade segmentens rörelseresultat				19,6			
De rapporterade segmentens rörelseresultat				18,4			
Anläggningstillgångars försäljningsvinster och -förluster				-0,8			
Övriga rörelseintäkter och -kostnader, samt övriga poster				-0,3			
Värderingsvinster och -förluster på derivat				1,0			
Nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar				-5,3			
IFRS justeringar				3,7			
Periodens resultat före skatter IFRS				16,7			
Tilläggsuppgifter på koncernnivå, externa intäkter							
Försäljning till S-gruppen				3 116,4			
Övrig säljningen i Finland				294,8			
Utlandet				168,3			
Omsättning totalt				3 579,5			
Markethandel				144,5			
Reserbransch- och bespisningsverksamhet				129,9			
Inköps- och serviceverksamhet och andra				3 264,1			
Fastighetsaffärs verksamhet				43,0			
Omsättning totalt				3 581,4			
Tilläggsuppgifter på koncernnivå, anläggningstillgångar							
Finland				408,7			
Utlandet				37,7			
Anläggningstillgångar totalt				446,4			

Materiella och immateriella tillgångar

Mn €	Materiella tillgångar	Placering-fastigheter	Immateriella tillgångar
Anskaffningsutgift			
Anskaffningsutgift 1.1.2019	665,0	87,5	191,3
Rörelseförvärv	0,0	0,0	0,0
IFRS 16	961,0		
Kursdifferenser	6,8	0,0	0,6
Ökningar	15,6	0,1	18,2
Minskningar	-0,3	0,0	-0,5
Överföringar mellan poster	0,2	0,0	0,4
Anskaffningsutgift 30.06.2019	1 648,3	87,6	210,0
Ackumulerade avskrivningar			
Ackumulerade avskrivningar 1.1.2019	-311,6	-63,1	-108,7
Rörelseförvärv		0,0	
IFRS 16	-89,7	0,0	-0,2
Kursdifferenser	-3,7	0,0	-0,5
Ackumulerade avskrivningar för minskningar och överföringar	0,2	0,0	0,1
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-78,8	-1,8	-4,4
Nedskrivningar ¹⁾	0,1	0,0	0,0
Ackumulerade avskrivningar 30.06.2019	-483,5	-64,9	-113,6
Bokföringsvärde 1.1.2019	353,4	24,3	82,7
Bokföringsvärde 30.06.2019	1 164,8	22,6	96,4

Mn €	Materiella tillgångar	Placering-fastigheter	Immateriella tillgångar
Anskaffningsutgift			
Anskaffningsutgift 1.1.2018	649,1	87,1	175,7
Rörelseförvärv	28,2	0,0	0,0
IFRS 16			
Kursdifferenser	-8,9		-1,5
Ökningar	24,1	0,4	29,8
Minskningar	-30,6	0,0	-9,7
Överföringar mellan poster	3,0	0,0	-3,0
Anskaffningsutgift 31.12.2018	665,0	87,5	191,3
Ackumulerade avskrivningar			
Ackumulerade avskrivningar 1.1.2018	-293,0	-59,6	-105,3
Rörelseförvärv	-1,7		
Kursdifferenser	4,7		0,3
Ackumulerade avskrivningar för minskningar och överföringar	22,3	0,0	9,7
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-39,7	-3,5	-13,3
Nedskrivningar ¹⁾	-0,1		
Ackumulerade avskrivningar 31.12.2018	-311,6	-63,1	-108,7
Bokföringsvärde 1.1.2018	356,0	27,5	70,4
Bokföringsvärde 31.12.2018	353,4	24,3	82,7

1) Nedskrivningarna hänförs till koncerngoodwill för fastigheterna för de Prismaenheter i Ryssland som stängdes under räkenskapsperioden.

Transaktioner med närstående

Mellanhavanden och utestående saldon med
intressebolag och joint ventures:

Mn €	30.06.2019	30.06.2018	31.12.2018
Försäljningar	8,7	8,6	23,6
Inköpningar	40,2	195,2	389,7
Finansiella intäkter och kostnader	1,0	0,3	0,6
Kundfordringar och övrika fordringar	2,9	1,5	1,5
Lånefordringar	25,0	20,0	20,0
Leverantörsskulder och övrika skulder	0,7	27,4	10,6

Panter och ansvarsförbindelser

Ansvarsförbindelser, mn €	30.06.2019	31.12.2018	Förändring	30.06.2018
Ställda panter och ansvarsförbindelser				
Panter	0,1	0,1	0,0	0,1
Inteckningar	0,7	0,7	0,0	0,7
Borgenansvar	2,5	2,5	0,0	2,5
Totalt	3,3	3,3	0,0	3,2
Säkerheter ställda för andras skulder				
Borgenansvar för joint ventures skulder	122,6	120,1	2,5	112,0
Borgenansvar för handelslags skulder			0,0	7,4
Totalt	122,6	120,1	2,5	119,4
Övrika säkerheter för andras skulder				
Panter för joint ventures skulder	0,5		0,5	
Borgenansvar för joint ventures skulder	21,9	25,8	-3,9	23,5
Totalt	21,9	25,8	-3,9	23,5
Övrika ansvarsförbindelser				
Rembursförbindelser		0,2	-0,2	0,4

Ställda säkerheter består i huvudsak av borgen för lån och övriga ansvarsförbindelser på 95,0 miljoner euro (95,9 mn euro 31.12.2018) som ställts för joint venture North European Oil Trade Oy:s och dess dotterbolag North European Oil Trade AB:s räkning och av borgen för lån på 50,0 miljoner euro (50,0 mn euro 31.12.2018) som ställts för joint venture Kauppakeskus Mylly Oy:s räkning.

Övriga ekonomiska ansvarsförbindelser:

Koncernen är skyldig att granska de mervärdesskatteavdrag som har gjorts för fastighetsinvesteringar om den skattepliktiga användningen av en fastighet minskar under granskningsperioden. Ansvarsförbindelsens högsta belopp är 8,7 miljoner euro (8,7 miljoner euro 31.12.2018).

Övriga motförbindelser:

Förbindelser enligt delägaravtalet att svara för S-Voima Oy:s förbindelser och finansiera dess verksamhet

Delägarna svarar för S-Voima Oy:s förbindelser enligt den så kallade Mankala-principen. Enligt denna princip fastställs SOK:s

ansvar för S-Voimas kostnader (inkl. amorteringar och räntor på lån samt avskrivningar) gällande marknadsdel enligt den energi som delägaren förbrukar, gällande vindkraft- och kärnkraft i proportion till de aktieserier delägaren äger (fortsatt finansiering av kärnkraft upphörde 2012) och gällande solkraft enligt de solkraftverk som finns på delägarrens fastigheter.

Dessutom har SOK förbundit sig att bevilja finansiering i form av främmande kapital. SOK:s på beslut tagna före bokslutet grundade ansvar för den kvarstående andelen av finansieringen i form av främmande kapital är följande: 0,0 miljoner euro (50,0 miljoner euro 31.12.2018) delägarlån och 0,0 miljoner euro (15,3 miljoner euro 31.12.2018) långfristig lån till S-ryhmän logistiikkakeskuset Oy och villkorligt kapitallån till North European Oil Trade Oy 5,0 miljoner euro (5,0 miljoner euro 31.12.2018)

Dessutom har SOK förbundit sig att bevilja finansiering i form av främmande kapital. SOK:s på beslut tagna före bokslutet grundade ansvar för den kvarstående andelen av finansieringen i form av främmande kapital är följande: villkorligt kapitallån till North European Oil Trade Oy 5,0 miljoner euro (5,0 miljoner euro 31.12.2018)

Nyckeltal

SOK-koncernen:	30.06.2019	30.06.2018	30.06.2017
Omsättning, mn €	3 644,7	3 581,4	3 448,9
Rörelsevinst, mn €	39,8	16,7	-5,2
i % av omsättning	1,1	0,5	-0,2
Resultat före skatter, mn €	24,1	14,3	-3,9
i % av omsättning	0,7	0,4	-0,1
SOK-koncernen:			
Soliditet, %	22,5	37,8	36,9
Avkastning på eget kapital, %	3,9	2,0	-0,7
Gearing, %	152,1	13,9	29,1

Formler för uträkning av nyckeltal

$$\text{Soliditet, \%} = \frac{\text{Eget kapital totalt}}{\text{Balansomslutning - erhållna förskott}} \times 100 \%$$

$$\text{Gearing, \%} = \frac{\text{Räntebärande skulder - likvida medel}}{\text{Eget kapital totalt}}$$

$$\text{Avkastning på eget kapital, \%} = \frac{\text{Resultat efter finansiella poster - skatter}}{\text{Eget kapital, årsmedeltal}} \times 100 \%$$